

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Lastno hišo podirajo

Dober mesec je tega, odkar je zagledala luč sveta pod imenom »punktacije« znana izjava dr. Korošca. Nato pa so si sledile v kratkih presledkih še izjave drugih nekdanjih političnih prvakov, ki so kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj oster in razborit — seveda samo v besedah. Svoje je povedal dr. Maček v Zagrebu, oglasil se je tudi stari Ljuba Davidovič in še nekateri drugi; vsem izjavam pa je skupno to, da ne povedo prvič nič novega, česar ne bi bili že zdavnaj slišali v eni ali drugi obliki, drugič ponavljajo stare stvari v jako neugodnem in neprimernem času, tretjič pa se vidi iz vseh izjav, da gospodom ne gre toliko za stvar, ampak v glavnem za to, da bi oni sami zopet dobili nazaj prvo besedo, ki so jo izgubili po lastni krivdi.

Kaj pravi zgodovina?

Mi vsi vemo, da so imeli sedanji »punktašiči« od Korošca pa do Davidoviča v prvih vladah kraljevine Jugoslavije zelo vplivno, če ne odločilno besedo. Vsi so bili zaporedoma ministri in njihovi pristaši (stranke) so imeli na javno življenje odločilen vpliv, eni prej, drugi pozneje. Takrat so imeli vsi priložnosti in možnosti dovolj, da pokažejo, kaj znajo! Celó desetletje so imeli to možnost. A kaj so pokazali?

Pokazali so, da so bili popolnoma nesposobni urediti državo tako, da bi bilo prebivalstvo zadovoljno. Šli so se »stranke« kakor se gredo pri nas otroci »mančec«, za prave socialne in gospodarske potrebe naroda pa ni pokazal nihče nobenega razumevanja. Državni proračun je raste kakor sneženi plaz, ljudje pa niso imeli od tega nič. Rastele so državni dolg, rastle so davki, rastle pa je tudi nezadovoljnost. Evo, vidite, to so pokazali v praksi tisti ljudje, ki danes stopajo na plan in govore, da bi znali rešiti državo, seveda če oni dobe zopet vajeti v roke!

Zato pa so izjave takšnih ljudi, ki nimajo ničesar pokazati, kaj so naredili, za vsakega pametnega človeka odveč in ničvredni koščki papirja...

Po 6. januarju.

Vsi ti »veliki državnik«, ki se danes zopet ponujajo ljudem kot nekaki »rešitelji domovine«, so do 6. januarja l. 1929. domovino reševali tako, da jih je moral vladar razgnati, če je hotel državo sploh še ohraniti, ali pa bi naša bila že takrat pogoltnila splošna gospodarska kriza. Zato so takrat tudi vsi pametni ljudje rekli: »Prav je, da je vladar vse te nesposobneže razgnal, da se bo vsaj enkrat lahko začelo resno gospodarsko delo!«

Mi vemo vsi, v kakšnem gospodarskem položaju se je nahajala takrat naša država in se še nahaja, ker vsega sveta ne moremo komandirati mi. Takrat je vladar sam pozval vse ljudi na sodelovanje, ki imajo resno voljo do praktičnega in pravega dela in ne samo veselje za prazno politično čevkanje po gostilnah in kavarnah.

nah. A kdo se vladarjevemu pozivu ni odzval? Tisti, ki danes »izjavljajo« ...

Glavno državno vprašanje.

Vse izjave (»punktacije«), kar smo jih doslej brali, se bavijo v glavnem samo z vprašanji »čiste politike«, popolnoma pa puščajo v nemar vprašanje kruha. In vendar je ravno to vprašanje najvažnejše ne samo za posameznika, ampak tudi za celo državo.

Dr. Korošec hoče imeti samostojno Slovenijo, dr. Maček hoče imeti svojo Hrvaško, tretji pa zopet svoj konec sam za sebe. Prav. Vprašamo pa: Ali mislijo ti gospodje, da bo svetovni trg takoj odprl svoja vrata Slovincem ali Hrvatom na stežaj in nam plačeval za naše vole po 500 Din za kilo žive teže, če bo država razdeljena na taka področja, kakor si jih oni žele? Država je lahko politično-upravno razdeljena kakorkoli, pa zaradi tega ne bodo ljudje pridelali niti enega krompirja več ali manj!

Na meddržavno gospodarstvo ima vsaka naša vlada prav malo vpliva, ker se mora pač vsaka ravnati po svetov. razmerah. Tako mogočna, da bi komandirala svetovni trg, tudi dr. Korošec in dr. Maček nista. Na domače (notranje) gospodarstvo pa ima vlada že svoj vpliv, toda ne s političnimi poskusi in z raznimi političnimi izjavami, ampak s svojo upravo in sodelovanje v upravi in njeno izboljšanje bi morala biti glavna skrb vsakega jugoslovanskega državljanca, tudi dr. Korošca in dr. Mačka, kajti ves naš državni problem ne leži v »politiki«, ampak v upravi države!

Kmetje pri nas in drugod

Pregled gospodarskega položaja po vsem svetu nam kaže, da noben stan in noben poklic v nobeni državi ne preživlja danes tako težkih dni kakor kmeti. Cene kmetijskih pridelkov so po vsem svetu tako padle, da noben kmet ne more več priti tako na svoj račun, da bi se mu njegovo delo pošteno izplačalo; vsak mora biti vesel, da vsaj za silo živi.

V Zedinjenih državah sežigajo kmetje svoje pridelke, ker ne morejo nikamor z njimi. Med vojno in po vojni so ameriški kmetje bogateli, danes pa so veliki reveži.

V Angliji so kmetje večinoma najemniki, ker so lastniki zemlje sami veleposestniki. Angleški zemljiški najemniki žive dokaj slabše kakor angleški industrijski delavci.

V Franciji leži kmetijstvo na tleh. Vina pridelajo v Franciji ogromne količine, izvoz pa je kar neznamen; žitne cene so padle, kakor povsod in zato zapušča kmetje kar

Ni namreč res, da bi se začela pri nas cediti mleko in med, če se država preuredi na nova politično-upravna področja.

Zedinjene države so mogočna federacija, a kaj vidimo tam? Nad 15 milijonov ljudi brez posla! Tudi Avstrija je federacija in Nemčija tudi — a kaj vidimo tam? Stradanje, da se Bogu smilil! Zato pa je dr. Korošec na čisto zgrešeni poti, ko s takim početjem ruši državne temelje in ubija vero v stabilnost naše države.

Mednarodne obveznosti.

Kakor je človek navezan na človeka, tako je navezana tudi država na državo. Države se ne ustvarjajo čez noč v kavarnah, ampak navadno na bojnem polju. Ravno tako se tudi obveznosti, ki jih imajo države med seboj, ne dajo kar na slepo kršiti. Zlasti ne glede na državne dolgove! Na to vprašanje »punktašiči« menda še niso mislili ...

Najmanj umesno pa je bilo spraviti med svet take izjave danes, ko je mednarodni politični svet ves razgiban in ko razni dobri naši sosedje komaj čakajo, da bi za nas vadjali kakor za Kristusov plašč. Kdor ima le količkaj odprte oči, mora videti in vedeti, da bi bili zlasti Slovenci povsod, kamor bi nas zaneslo, izpostavljeni sigurni narodni smrti in gospodarskemu tlačanstvu tujim narodom. Res je, da imamo tudi doma svoje težave, toda te se bodo dale prenesti, če bomo z vsem naporom svojih sil sodelovali pri ureditvi naše hiše, nikdar pa ne, če bomo hišo, kjer stanujemo in ki je tudi naša, z nepremišljenimi besedami in dejanji in z brezvestnim hujskanjem podirali. Kdor sam svojo hišo podira, je kmalu brez strehe!

trumoma svoje domove, tako da so ponekod cele vasi zapuščene in prazne.

Težaven je položaj malih kmetov tudi v Nemčiji. Tam se pač razmeroma dobro godi veleposestnikom — večinoma plemičem —, ki prejema od države ogromne podpore, za male kmete pa ne odpade nič ali pa prav malo.

Podobne so razmere tudi v Romuniji in na Ogrskem. Tudi v teh deželah prevladuje veleposest, mali kmet pa ne more nikamor, čeprav so v Romuniji tudi sklenili razdolžitev kmetov. Ena kakor druga dežela ima silno rodovitno zemljo, a kljub temu kmeti prebivalstvo strada ali pa živi komaj za silo.

V sosednji nam Avstriji imajo kmetje sicer močno zaslombo v nekaterih odločilnih političnih strankah, toda davki so tam tako visoki in kupna moč meščanstva je zaradi brezposelnosti v industriji tako padla, da kmetje kljub dobrim cenam ne morejo skoro ničesar prodati.

Razmeroma najbolje se godi še kmetom na Češkem. Tam imajo kmetje dvoje: oni imajo sijajno tehnično (zadružno itd.) in še sijajnejšo politično kmetško organizacijo, ki zna spretno vsak naskok industrije in drugih stanov na kmetске žepe preprečiti.

In to je ravno tisto, na kar bi radi ponovno opozorili naše kmete: ni potrebna sa-

mo krepka tehniška organizacija (kmetijske družbe, zadruga itd.), ampak je potrebna kmetom poleg tega tudi stanovsko-politična organizacija, bodisi samostojna in neodvisna, bodisi v okviru kakšne večje in splošnejše organizacije, kjer si morajo znati kmetje pridobiti tako moč, da se čuje tudi njihov glas. To je največja potreba za kmete.

Razprava o novem volilnem zakonu

Predsednik vlade dr. Srškić je že ob otvoritvi parlamenta naglasil, da mu namerava vlada predložiti več novih zakonskih predlogov, med katerimi bo najvažnejši novi volilni zakon za narodno skupščino.

Svoj osnutek je vlada Narodni skupščini že pred tedni predložila in posebni odbor je vzel vladni osnutek takoj v razpravo. Odbor je svoje delo te dni končal in je predložil svoje poročilo Narodni skupščini, ki ga bo postavila na dnevni red svoje prihodnje seje.

Ker še nimamo celotnega poročila v rokah, objavljamo zaenkrat le nekaj najvažnejših odstavkov iz odborovega predloga. Seveda tudi odborove predloge Narodna skupščina še lahko spremeni. Ko bo pa zakon sprejet v skupščini, ga bomo objavili celega.

Povišanje števila mandatov

Odbor predlaga, naj volijo mesta Beograd, Zemun in Pančevo 5 poslancev.

Posamezne banovine pa volijo: dravska 29, savska 74, vrbaska 23, primorska 24, drinska 38, zetska 32, dunavska 52, moravska 41 in vardarska 45 poslancev. Število mandatov v banovinah se razdeli tako, da pride na vsak administrativen srez po eden, na srez Ljubljanska okolica, Ptuj, Osijek, Bjelovar, Split, Mostar in Bačka Topola po 2, in na mesta izven banovinskih sedežev, ki imajo nad 100.000 prebivalcev, po 1 mandat (Subotica). Ostanek mandatov se razdeli na one sedeže banovin, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, in sicer: na Zagreb 3, Ljubljano 3, na Split, Sarajevo, Novi Sad, Niš in Skoplje po 1 mandat. Poleg tega se voli toliko poslancev, kolikor je nosilcev državnih kandidatnih list, ki so dobile nad 50.000 glasov. Skupno število poslancev bo torej 363 + nosilci državnih list. Po prvotnem osnutku bi bilo 350 mandatov.

Aktivna in pasivna volilna pravica

Volilne pravice nimajo: 1. vsi, ki so bili z izvršno razsodbo obsojeni na ječo ali zatočenje, na strogi zapor ali zapor, daljši od leta dni, dokler se jim ne povrne pravice; 2. vsi, ki so bili z izvršno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic za dobo trajanja te kazni; 3. vsi, ki so pod stečajem; 4. vsi, ki so pod skrbstvom; 5. vsi, ki so bili z izvršno obsodbo obsojeni na izgubo volilne pravice zaradi volilnih prestopkov.

Cl. 11. odstavek 2. določa: Narodni poslanec ne more biti istočasno državni ali banovinski dobavitelj ali podjetnik (dosedaj samo državni).

Cl. 13. se glasi odslej: Mandat izgubi poslanec: 1. če izgubi volilno pravico; 2. če v času trajanja svojega poslanskega mandata vstopi v državno ali banovinsko službo; 3. če v času trajanja poslanskega mandata dela za državo ali banovino dobavne ali podjetniške posle. Določba glede vstopa v državno službo ne velja za ministre.

Sestava kandidatnih list

Cl. 18. določa, kako se sestavljajo kandidatne liste. Postopek ni spremenjen. Pravilno sestavljeno listo mora podpisati najmanj 30 predlagateljev iz najmanj polovice upravnih srezov

v državi, pri čemer morajo ti upravni srezi biti razdeljeni na ozemlje vsaj dveh tretjin banovin. Z državno kandidatno listo morajo predlagatelji predložiti sodišču tudi pismeni akt pristanka nosilca državne liste ter vseh sreskih kandidatov in njihovih namestnikov. Kot predlagatelji morejo podpisati državno kandidatno listo samo oni, ki so vpisani v stalni volilni imenik. Ako kdo oporeka svoj podpis kot predlagatelj liste, mora to storiti najkasneje osem dni od dneva izročitve liste.

Državna kandidatna lista mora imeti najmanj po enega kandidata v vsakem srezu, ki voli dva poslance; in v vsakem msetu, ki tvori samostojno volilno enoto in voli enega poslanca, mora imeti lista enako število kandidatov. V vsaki volilni edinici more imeti ista kandidatna lista tudi po več kandidatov, kakor je bilo to dopustno že doslej. Ista oseba more kandidirati največ v treh volilnih enotah, (po dosedanjem osnutku le v dveh) in sicer v dveh volilnih enotah kot kandidat, v tretji pa kot namestnik ali v eni volilni enoti kot kandidat in v dveh pa kot namestnik; namestnik pa more biti namestnik v treh volilnih enotah. Oni, ki bodo izvoljeni na več mestih za narodne poslance, imajo javiti najkasneje v treh dneh, ko potrdi Narodna skupščina njihove izvolitve, katero poslansko mesto si obdrže.

Tako sestavljeno državno kandidatno listo ima najmanj pet predlagateljev, najkasneje v 15 dneh pred volitvami izročiti v potrditev kasacijskemu sodišču v Beogradu. Če potrjena državna kandidatna lista se ne more več izpremeniti ali preklicati. Ako kdo izmed kandidatov umre, ali izgubi pravico do izvolitve, se more predlagati drug kandidat, vendar pa se mora ta izprememba izvršiti najmanj 48 ur pred volitvami.

Izprememba v banovinskem svetu

V banovinskem svetu Dravske banovine so nastopile sledeče izpremembe:

Za člane banovinskega sveta so imenovani:

Stane Vidmar za Ljubljano,

Hinko Šnoj za Tržič,

Josip Ravnikar za Radče,

Miha Erjavac za Dol. Lendava,

Ivan Arko za Ribnico.

Razrešeni pa so na lastno prošnjo:

Ivan Bonač (Ljubljana),

Ivan Rus (Loški potok),

Štefan Litrop (Dol. Lendava) in

Ivan Lončar (Tržič).

Pozor!

Mogoče ste pozabili, da Vam je bila položena v štev. 50. »Kmetškega tistca« položnica za poravnavo naročnine, ki stane kakor doslej 30 Din za celo leto.

Iskreno priznanje preč. župniku g. Barletu

Iz Šenčurja nam pišejo:

Tudi Velesovo je izvolilo častnim občanom našega rojaka g. župnika Barle Janka. Majhne so sicer te nagrade, ki jih daje naše kmečko ljudstvo sinu grude in apostolu evangeljske ljubezni, toda izrazite so, ker so dane iz src zvestih mož in prihajajo iz žuljavih rok. Še živimo njegovi sovrstniki, ko smo skupno prijeli za koso plug, grablje, pajkel in drugo. »Zarnkov gospod se ni nikdar sramoval kmečkega rodu, bil je vedno njemu zvest. Zato smo sprejeli njegovo kandidaturo z radostjo in prežalostni vzeli na znanje poznejšo odповed. Ne ene same besede ni mogel izreči nasprotnik in ko bi zapeljani trezno prevdarili početje, bi danes ne bilo zla med njimi. Toda hotelo se jim je preprirov in oblastiteljnosti, zato so bili udarjeni s prezirrom. Nismo nestrpni, niti izzivalni, toda prevdarni. Zato smo dali z imenovanjem častnega občanstva naš izraz in voljo vsem onim, ki bi hoteli dela »Zarnkovega gospoda« omaleževati in celo podirati. Mirne naše vasice pod Grintavci tega ne bodo pustile in zato budno stoje na straži, čuvajo bratstvo in nosijo v srcu danes tudi odločen pogum zavrniti vsako še tako prikrito nakano zavajanja kmečke nesloge. Ponosni smo, da imate v Ljubljani pri Sv. Jakobu našega rojaka za gospoda. Visoko cenimo zvesto njegovo ljubezen do kralja in grude in smo danes še bolj zvesti njegovim besedam. Vsem onim zapeljancem, ki danes nočejo ločiti slogo od nesloge, kličemo: »stoj!« Kazalec se bliža 12. uri in ko bo ta odbila, tedaj se bodo vrata zaprla. Dovolj je vseh komedij! Gorenjci smo sicer bolj dobrodušni in čustev ne kažemo očitno. Poznamo samo ljubezen ali prezir, sovraštvo nam je tuje!

Pri pr. ...aju, hripi, vneju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, tresenju v udih storite dobro, če se okrbhite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po »dbah« erzitetnih klinik se odkliče »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh »or« skih trgovinah.

Konferenca za razorožitev

V Zenevi je začela zopet zborovati konferenca za razorožitev, ki je lansko poletje prekinila svoje »delo« zaradi odpora Nemčije, ki je zahtevala zase popolno enakopravnost z ostalimi državami glede oboroževanja.

Zahtevano enakopravnost so Nemci na pritisk Anglije dosegli, zato pa so postavili Francozi znova na dnevni red zahtevo po »polni varnosti«.

Na konferenci razpravljajo sedaj francoski predlog glede razorožitve. Pokazalo pa se je, da vlada med posameznimi državami še vedno veliko nesoglasje; države, ki so na konferenci zastopane, se dele namreč na dve skupini: ena skupina zahteva revizijo mirovnih pogodb, druga pa se reviziji protivi. Iz tega nasprotja se da sklepati, da konferenca ne bo dosegla svojega namena, ampak se bodo države še bolj oboroževale kot so se doslej.

Vsi pravijo, da so letošnje knjige Kmetijske Matice najlepše in najkoristnejše književno darilo, ki ga je prejel slovenski kmet ob novem letu. Če še niste med tistimi, ki so jih prejeli, priglasite se takoj za člana Kmetijske Matice, ker je le še majhno število izvodov na razpolago. Zahtevajte na domači pošti poštno položnico, napišite nanjo naslov: Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani, ček. rač. 14.301, pristavite svoje ime in točen naslov ter nakažite Din 24.— (za članarino in za poštnino). V nekoliko dneh boste tudi vi imeli v rokah 4 lepe in poučne knjige!

Kmetje, vsi v svojo stanovsko organizacijo!

(Navodilo za organizacijo »Zveze slov. kmetov«)

V vsakem večjem kraju, občini ali župniji naj se skliče sestanek kmetov, na katerem se navzočim pojasni pomen stanovske organizacije Zveze slovenskih kmetov. Ob tej priliki naj se prečita tudi program Zveze, ki je izšel v 5. številki Kmetijskega lista, z dne 1. februarja 1933. Nato si naj kmetje izmed sebe izvolijo zaupnika in delegata.

Vsak zaupnik je predstavnik krajevnega odbora, oziroma članov iz dotičnega kraja. Delegat ali pa tudi zaupnik zastopa člane na občnem zboru Zveze slovenskih kmetov in v njihovem imenu oziroma v imenu krajevnega odbora iznaša predloge in zahteve ter tolmači potrebe in želje kmetov svojega kraja.

Sedež krajevnega odbora naj bo na sedežu občine ali župnije. Ako pa je takšen okoliš preobsežen, tedaj naj bo sedež krajevnega odbora vsaka vas, ki predstavlja naraven center in h kateri so prometno vezane okoliške vasi.

Dolžnost zaupnika je, da zbira člane. Vpišuje jih v tiskovino »Imenik članov Zveze slovenskih kmetov«. Ko je zbral vse kmete v svojem okolišu, pošlje eno izpolnjeno tiskovino Zvezi, drugo pa obdrži v svrhu evidence za sebe, oziroma za krajevni odbor. Vse pozneje pristopivše člane mora naknadno prijaviti Zvezi. Istočasno pobere od članov prostovoljne prispevke,

katero tudi vpiše v »Imenik članov« v rubriko tekočega leta. Denar pa odpošlje Zvezi potom položnice.

Ker je plačilna zmožnost našega kmeta različna, zato se bodo pobirali le prostovoljni prispevki. Vsak naj prispeva po svoji moči. Zavedati se moramo, da so za organizacijo denarna sredstva nujno potrebna in da mora biti naša stanovska organizacija tudi v tem pogledu popolnoma neodvisna od vsakega in prav tako tudi od raznih podpor, če hočemo neovirano ščititi naše stanovske interese.

Zaupniki naj bodo v stalnem stiku s člani in z Zvezo v Ljubljani. Sporočajo naj vse važne dogodke in iznašajo vse, kar teži kmeti stan, ker le tako lahko pričakujemo pravih koristi od svoje stanovske organizacije. Po potrebi naj sklicujejo sestanke, na katerih se naj razpravlja o vseh važnih zadevah in o vprašanjih, o katerih potem obveščajo Zvezo slovenskih kmetov v Ljubljani.

Po svoji strani bo Zveza slovenskih kmetov storila vse, kar bo v danih okoliščinah mogoče. V tem oziru bo pač odvisna od delavnosti in agilnosti svojih članov in zaupnikov. Čim bolj bomo složni, vztrajni in odločni in čimveč nas bo, tem več bomo tudi dosegli.

Zveza slovenskih kmetov v Ljubljani.

Politični pregled po svetu

Nemčija na razpotju.

V Nemčiji se dogajajo stvari, katerih dalekosežnosti za njih nadaljnji politični in gospodarski razvoj ne samo v Nemčiji, ampak tudi cele Evrope danes še ne moremo preceniti.

Poročali smo že, da je prevzel vlado v Nemčiji vodja nemških narodnih socialistov Adolf Hitler. Vse pa kaže na to, da Hitler sam ni pravi in edini vodja nemške politike, ampak da stoji za njim mogočni in vplivni agrarni in industrijski kapitalisti in bivši cesarski nemški generali. Te dve skupini sta si po svojih socialnih načelih sicer močno nasprotni, edini pa sta si v tem, da je treba mirovne pogodbe, ki tvorijo podlago današnjega stanja v Evropi, popolnoma revidirati na korist Nemčije in njenih bivših zaveznic, potem pa da je treba začeti neizprosni boj proti komunizmu in če ne gre drugače, tudi proti demokraciji sploh.

V svoji borbi za revizijo mirovnih pogodb se namerava »hitlerjevska« Nemčija opirati predvsem na Italijo, ki ima slične želje. To je Hitler sam jasno povedal pri sprejemu italijanskih časnikarjev. Nič manj določna ni Hitlerjeva izjava proti komunizmu in proti demokraciji, kjer je napovedal komunistom in tudi demokratičnim strankam vobče neizprosni boj.

S Hitlerjevimi besedami in izjavami se popolnoma ujemajo prva dejanja njegove vlade:

1. Hitler je dosedanj državni zbor razpustil in razpisal nove volitve za 5. marca;
2. Hitler je izpremenil volilni zakon, na korist večjih strank;
3. Zagrozil je, da njemu nasprotnim strankam sploh ne bo pustil postavljati kandidatov;
4. Omejil je svobodo tiska in svobodo zborovanja.

Proti tem ukrepom Hitlerjeve vlade pa se je dvignil v Nemčiji silen odpor. Proti Hitlerju so se dvignile vse južno-nemške države z Bavarsko na čelu, ki se nikakor ne strinjajo s »prusko komando«, ampak si hočejo za vsako ceno ohraniti svoje stare pravice. Dvignila pa

se je proti njemu tudi ogromna večina delavstva, ki je organizirano v socialni demokraciji in v komunistični stranki in v katoliškem centru. Med »hitlerjevci« in med ostalim delavstvom se vrše dan na dan po vsi Nemčiji krvavi spopadi in vsaj zaenkrat še prav nič ne moremo reči, kdo bo v tej silni borbi zmagal!

Hitler sam in njegovi »poplečniki« računajo seveda na svojo zmago in zato je Hitler tudi že napovedal dve »štiriletki«, ki naj služita gospodarski obnovi Nemčije. Vprašanje pa je seveda, kakor rečeno, če bo Hitler tako dolgo ostal na krmilu...

Za vso Evropo, in tudi za našo državo, bo Hitlerjeva politika velike važnosti, bodisi glede revizije mirovnih pogodb, a nič manj zaradi njegove notranje politike.

Kako je v Avstriji?

Pri nas slišimo zlasti od starejših ljudi dostikrat opazko: »O, v Avstriji je vse drugače — tam je dobro!« Zato pa se nam zdi potrebno enkrat ljudem natančno opisati tiste »dobrote«, in sicer tako, kakor jih opisujejo dunajski časopisi sami, ki so prav gotovo toliko patriotični, da ne lažejo in ne pretiravajo.

V avstrijskih časopisih smo brali nedavno obširna poročila o kmetijskih uporih. Vprašamo: kdaj se kmet upira — ali takrat, ko se mu dobro godi ali če se mu slabo godi? In zakaj so kmetje po nekaterih krajih začeli rogoviliti? Ne zaradi »politike«, ampak zato, ker ne morejo shajati! In to so storili tisti kmetje, ki so znani po vsem svetu kot najbolj miroljubni in pohlevni ljudje!

V mestu Steyr, kjer so nekdanj izdelovali orožje, so šli delavci na ulico in so kričali: Lačni smo — lačni smo! To se je zgodilo te dni. Za delavstvo imajo v Avstriji vpeljano sicer brezposelno podporo in še celo vrsto pomožnih akcij, pa vse skupaj nič ne pomaga.

Najhujše pa je na Dunaju. Tam je draginja tako velika, da prodajo zaradi revščine ljudi

vsak teden po 400.000 hlebov kruha manj kakor so ga prodali še pred letom dni! Tudi potrošnja mesa je silno padla, da domačo in tujo živino še komaj prodajo. Dunajska zadruga brivcev pa je dala sama razglasiti v časopisih, da je bilo pri njenih članih izvršenih preteklo leto nad 40.000 eksekucij!

Nad vse značilno je tudi ogromno število samomorov v Avstriji. To pa ne zaradi kakih oslarij (nesrečna ljubezen itd.), ampak zaradi lakote, kar časopisi izrecno ugotavljajo.

Taka je resnica o razmerah v Avstriji danes. Kaj bi neki rekli naši godrnjači, če bi morali živeti v takšnih razmerah?!

Nova vlada v Franciji.

Politično precej nemirna je tudi Francija. V Franciji je prejšnja vlada padla, ker parlament ni hotel odobriti ogromnih novih davkov za kritje 10-milijardnega primanjkljaja v državnem proračunu. Novo vlado je sestavil Daladier, ki upa dobiti z novimi načrti za ozdravljenje proračuna potrebno večino. Splošno pa prevladuje mnenje, da se nova (Daladiereva) vlada tudi ne bo dolgo držala, kajti tudi Francija se mora ozirati na važna mednarodna vprašanja kakor: ureditev medzavezniških dolgov, razorožitev in v najnovjšem času tudi njeno razmerje do Italije in zlasti Nemčije.

Štrajki v Romuniji.

Romunska vlada je proglasila te dni v dveh največjih mestih obsedno stanje. V parlamentu je prišlo pred odločilnim sklepom do burnih prizorov, končno pa se je parlament le vdal. Obsedno stanje je vlada proglasila vsled velikega štrajka železničarjev in industrijskih delavcev; ta štrajk pa pripisujejo agitaciji komunistov. Jako verjetno je sicer, da imajo tukaj tudi komunisti svoje prste vmes, res je pa tudi, da so razdrapanosti v Romuniji v glavnem krive silno slabe finančne in gospodarske razmere v deželi.

Novo oboroževanje.

V Angliji nameravajo zgraditi 25 novih vojnih ladij.

V Nemčiji je novi kancler Hitler pristal na predlog, da se zopet uvede splošna vojaška dolžnost. Vojaki bi služili 6 mesecev v redni vojski, 6 mesecev pa v milici. Na ta način bi Nemčija imela stalno pod orožjem nad 600.000 mož namesto dosedanjih 100.000.

Tem zgleodom bodo sledile brez dvoma tudi ostale države...

Povsod vohunstvo...

V Romuniji so prišli na sled veliki vohunski družbi, ki je vohunila v korist sovjetske Rusije. Vodja vohunske službe je bil neki mlad Bolgar, ki je pridobil za sebe lepo število poštinih uradnikov, da so mu izročali vse uradne brzojavke, ki jih je on naglo fotografiral, potem pa zopet vračal. Ker so imeli Rusi »ključ« za razrešitev tajnih rumunskih brzojavk že zdavnaj v rokah, se z lahkoto nadzirali vse delovanje romunske vlade. Zanimivo je, da so se takoj potem, ko so prišli na sled vohunski organizaciji, začeli v Romuniji veliki delavski štrajki.

Tudi v Avstriji so prijeli vohunsko družbo, ki je izdajala razne vojaške tajnosti neki sosedni državi.

V Rimu pa so sodili te dni nekega znamenitega francoskega učenjaka, ki je mnogo potoval po Italiji in od tam pošiljal svoje beležke vojaškega značaja v Pariz. Obsodili so ga na 10 let.

Vohunstvo torej zopet cvete na vseh straneh, kar ne obeta mnogo dobrega za ohranitev miru.

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Frane Jožefova« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Mladina

Kmetska mladina in inteligenca

Potrebno je, da se dotaknemo v kratkih besedah razmerja inteligenca (tudi one, ki ni, pa se smatra) in kmeta, to pa iz enostavnega razloga, ker si najrazličnejši ljudje privajajo velike uspehe pri zboljšanju kmetovega gmotnega stanja, še posebno pa smatrajo samega sebe za najprimernejšega voditelja današnje prebujajoče se kmetske mladine.

Res je, da je bil še do nedavnega časa in je še tudi danes v veliki meri kmetski sloj zapostavljen in se ga celo smatra za manjvrednega. Nasprotno pa je tudi res, da imamo druge izjave, ki prvo trditev zanikujejo. Njih resničnost je stvarna v par primerih, vse ostale izjave pa si slišal ali slišiš le tedaj, ko je kmet komu potreben.

Na vasi so štiri vrste inteligentov: duhovniki, učitelji, drugi uradniki (financi in žandarji), trgovci in gostilničarji.

Duhovnik velja že od nekdaj za dušnega pastirja kmetu. Ob koncu preteklega stoletja je njegovo pastirstvo zašlo tudi na politično polje, kjer še danes noče mirovati.

Učitelj uči kmetove otroke. Od njega v veliki meri zavisi vzgoja in izobrazba teh otrok. Učitelj spada med one stanove, ki so najbolj izpostavljeni najrazličnejšim gonjam in premeščanjem. Kakor hitro zavlada nova politična grupa, poseže po njem in mu spreminja mesto. Radi tega je tudi on tisti, ki politično vzgaja in to že v najzgodnejši dobi kmetovih otrok.

Uradništvo finančnih kontrol in žandarmerija sta nevtralen faktor (v glavnem).

Važnejši položaj zavzemajo vaški trgovci in gostilničarji, ki nastopajo kot upniki svojih odjemalcev-kmetov. Njih upništvo je orožje proti dolžnikom, ki se tudi politično izrablja.

Vsa navedena vaška inteligenca (h kateri ne prištevamo kmeta) živi več ali manj ločena od pravega kmeta. Njen položaj je položaj učiteljev. Vpliv njene besede je najrazličnejši, toda v vseh slučajih močan. Vsak izmed navedenih ima gotovo orožje, ki kmeta zadene in on se podvrže njegovemu mišljenju.

Če razčlenjujemo naprej, vidimo, da so vsi ti le nekak most, preko katerega prihajajo glasovi od drugje na kmeta. Vsak izmed njih služi svojemu gospodarju.

In tako nas pot privede v mesto, kjer bivajo oni pravi inteligenti s polnopravno legitimacijo, ki mislijo, da so edini poklicani voditi kmeta. Preteklost kaže njih opravljeno delo za kmetski stan. Delo vseh skupaj ne pomeni mnogo. Kje je vzrok?

Odgovor je lahek: Oni, ki so se in ki se še danes tepejo za pravice kmetskega stanu, so v veliki večini ozkosrčneži, ki prav dobro vedo, da je še kmet premalo izobražen in se ga lahko radi tega s sofistmi (lažnimi zaključki) premami in pripravijo za svoje sebične namene — brez protiuslug.

Kmetska mladina, ki se danes prebujala, preobrazuje in organizira, mora strogo paziti na gornje momente in pri sprejetju inteligenca v svoj krog izvršiti najstrožjo izbiro.

Gotovo je tudi, da inteligenca ne bo odklanjala, nasprotno jo vabi k sodelovanju, posebno pa podeželsko inteligenca: učiteljstvo in vse druge, ki bi lahko na polju kmetske prosvete največ pripomogli. Otresti se mora le pijavk, ki so sesale naše očete

in isto poizkušajo z mladimi, še nepokvarjenimi kmetskimi dušami, paziti pa mora tudi, da ne pade v past različnih spekulativcev, ki jo bodo s svojo spretnostjo ob prvi priliki izrabili in izdali.

Inteligenca je sekundaren (drugoreden) faktor kmetskega gibanja, dočim je primaren kmetska mladina sama, ki ima v svoji prirodni inteligenci mnogo moči, sposobnosti in volje, da privede kmetski sloj v boljše čase.

Kmetska mladina na eni strani in strogo izbrana šolana inteligenca, ki ji resnično leži na duši in srcu dobrobit kmeta, na drugi strani, bosta dovolj močna, da priborita ideji kmetske mladine popolno zmago.

Kreft Vlado.

★

Fantovski tečaj »Zveze kmet. fantov in deklet«.

Ponovno opozarjamo vsa naša »Društva kmetskih fantov in deklet« na bližajoči se tečaj, ki je velikega pomena za vse naše mladinsko gibanje ter široko izobrazbo naših fantov sploh. Prošnje se sprejemajo še do 10. t. m. Ne zamudite roka! Prošnje je pošiljati tajništvu »Zveze«, Tavčarjeva ulica 3.

★

Veliko mladinsko zborovanje na Igu

29. januarja t. l. so se zbrala Društva kmetskih fantov in deklet iz Ižanske okolice v osnovni šoli na Igu, kjer so napolnila veliko šolsko sobo. Navzočih je bilo približno 150 fantov in deklet, ki so že vsi zavedni pristaši našega kmetskega mladinskega gibanja in vsi organizirani po naših društvih. Zborovanju so prisostvovali tudi tovariši župani kot zastopniki svojih občin in to iz Tomišlja, Vrbljenja in Iga. To slednje je pač najlepši dokaz, da naša organizirana kmetska mladina stopa v javnost, kjer hoče postati vpliven in končno odločilen faktor v vseh javnih vprašanjih.

Zborovanje je vodil predsednik Društva kmetskih fantov in deklet na Igu tovariš Franc Cankar, ki je podal besedo tov. Vovku, šol. upravitelju na Igu, ki je v lepem in jedrnatem govoru razložil pomen organizacije kot take in še posebej njen pomen za kmetsko-delavski stan. V glavnem je povdarjal: Vsaka organizacija mora imeti skupino treh ali štirih ljudi, absolutno zanesljivih in doslednih, to je jedro — avantgarda. Namen naše organizacije z ozirom na kmetsko mladino je zblížati in izobraževati jo, jo seznaniti z vsemi perečimi vprašanji sodobne človeške družbe in jo pripraviti za prevzem odgovornih mest v javnem življenju.

Predsednik Zveze tov. Kronovšek je povdarjal, da vso vzgojo črpamo iz preteklosti in to je zadrževalo posameznika kot ves naš slovenski narod v njegovem naravnem razvoju. Druge organizacije se vodijo od zgoraj navzdol, pri naši je pa baš nasprotno. Pri drugih se je izvrševala volja posameznika, ne pa skupnosti. Od javnega življenja smo odvisni, tukaj se nam reže kruh, zato se moramo pripraviti, da bomo mogli in znali pogledati tja: kako se nam reže kruh.

Kot poslednji govornik je nastopil tov. Kreft, tajnik Zveze, ki je s svojim sicer mirnim toda idejno globoko zasnovanim govorom privedel nase zbrano množico kmet. mladine. Razmotrival je kmet. vprašanja s socialnega vidika, kar se je dosedaj na vasi bolj redko slišalo ali pa največkrat — sploh ne. »Mi smo tu, naj to vedo vsi, mi ne smemo več stavljati predlogov, mi ne bomo več prosili in molili, temveč postavili zahteve, kar je naša pravica nad pravicami, ker mi kmetje in delavci smo pravi narod.« Svoj govor je zaključil z ozirom na 360-letnico mučeniške smrti Matije Gubca »V boj za staro pravdo«.

Potrebno bi bilo, da bi se podobni sestanki vršili mnogo pogosteje kakor se sicer vrše; to je bilo splošno mnenje zborovalcev, ko so odhajali na svoje domove.

— ič.

Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20 — v apotekah.

Lepa bilanca mladinskega udejstvovanja

Dramlje. Kljub temu, da so Dramlje mala vas, premore naše društvo 17 članic in 24 članov, ki vsi kljub različnim neprilikom prav pridno delujejo. Poleti smo obiskali vse prireditve sosednjih društev in tudi doma smo priredili veliko »tekmo žanjic«, pri kateri smo dosegli velik moralen uspeh. Na zimo smo se pričeli učiti igro »Mlinar in njegova hči«, ki smo jo 18. dec. 1932 uprizorili na domačem odru. Kljub slabemu vremenu je bil ta dan naš lokal napolnjen obiskovalcev. Da pa ne ostanemo brez večje prireditve, smo sklenili, da priredimo v mesecu februarju igro, ki je pravkar izšla, »Voda«, združeno z veliko pustno veselico in srečolovom. Na ta dan pa vabimo vse naše sosednje in druge tovariše in tovarišice v Dramlje. — Ko je Zveza v Ljubljani priredila dekliški tečaj, je bilo tudi naše društvo zastopano po tovarišici Lojzki Jarnovič. Tudi druge članice bi se bile rade udeležile tega tečaja, kar pa vsled različnih vzrokov ni bilo mogoče. Društveno knjižnico bo vnaprej vodila tov. L. Jarnovič, ki jo je s pomočjo drugih uredila po abecednem redu. Od boljših knjig se bode za 14-dnevno izposojilo računalo 1 Din, od slabših pa 50 par. O nadaljnjem delovanju društva bomo še poročali.

★

Škofja vas. Naše »Društvo kmetskih fantov in deklet« uprizori v nedeljo, 12. t. m. v posojilniški dvorani v Vojniku ob 3. uri popoldne dramo v 5 dejanjih »Živa pokopana«.

Naslednja naša dramska prireditev bode »Carski sel«, ki jo vpriporimo v marcu.

Vse tovariše in prijatelje kmetske mladine vabimo na te svoje prireditve.

Dopisi

Ljutomer. Vinogradniki, ki nameravajo svoja vina razstaviti na vinski razstavi in sejmu dne 7. in 8. marca v Ljutomeru, se opozarjajo, da pretočijo vina vsaj do 15. februarja t. l. Neposredno pred razstavo ne kaže vina pretakati, ker se do tega časa ne bi očistilo in tudi ne tako dobro pokusilo, kakor če bi bilo pretočeno poprej. Na današnjem vinskem trgu so najbolj čislana kvalitetna vina, ki se dosežejo le s skrbnim negovanjem. Zatorej naj bo glavna skrb vsakega vinogradnika, da spravi vino na poskušnjo v takšnem stanju, ko se dobro pokusi, kajti le v tem slučaju bo njegovo vino lahko našlo svojega odjemalca.

Zlato polje. Tudi pri nas, če tudi smo skoraj popolnoma odrezani od sveta, smo se zdramili in ustanovili danes dne 29. januarja t. l. krajevno organizacijo JRKD. Ustanovni občni zbor se je vršil ob treh popoldne v hiši g. Stražarja, vulgo pri Juhartu, na Brezovici. Sresko organizacijo in bolnega državnega poslanca g. Cererja Antona je zastopal šol. upravitelj g. Svetè, ki nam je v lepo zasnovanem govoru pojasnil marsikaj, česar mnogi izmed nas niso še nikdar slišali, za kar je upravitelj Svetè žel od vseh navzočih priznanje in odobravanje. Ker se je ustanovnega občnega zbora udeležilo tudi precej, do danes še ne organiziranih mož in fantov, so ti takoj po končanem govoru vsi brez razlike

in oklevanja vstopili v kraj. organizacijo. Z vstopom teh novih članov šteje danes tukajšnja nanovo ustanovljena kraj. organizacija že 80 članov. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor sami ugledni možje, ki nam zadostno jamčijo za uspešno delo. Za predsednika je bil soglasno izvoljen g. Anton Žavbi, pos. iz Lasenga; za tajnika g. Grčar, pos. in gostil. iz Zlatega polja; za blagajnika pa g. Pestotnik France iz Pšajnovce. Poleg navedenih je v odboru še 8 odbornikov. Mislim pa, da od danes naprej ni nikogar več med nami, ki bi še nasedal raznim hujšakem in malkontentom; poženite vsakega razdiralca kmetijskih idej preko praga!

ZOBNI ATELJE
DENTIST BEVC Jožko

LJUBLJANA, Gosposvetska 4
ordinira od 9-11, 2-3
predgovorno tudi tujim in ur. ob roditeljih
in ordinira le do 4

v hiši kjer je
lekarna Kuralt

ZOBNI ATELJE
DENTIST BEVC Jožko

LJUBLJANA, Gosposvetska 4
ordinira od 9-11, 2-3
predgovorno tudi tujim in ur. ob roditeljih
in ordinira le do 4

Ravniki na Blokah. Komaj ustanovljeno »Prostovoljno gasilsko društvo« v Ravniki na Blokah, je v najlepšem razmahu, postavilo si je lep oder,časno v šolskih prostorih narodne šole pri sv. Duhu.

Dramatski odsek imenovanega društva je pod spretnim vodstvom neumornega delavca na prosvetnem polju, upravitelja narodne šole sv. Duh, tovariša Milana Vrtačnika, priredil na Svečnico šaloigro »Trije vaški svetniki«. Kljub temu, da so bili igralci in igralka začetniki, so svoje naloge izvrstno rešili, v največje zadovoljstvo gledalcev. Obširna šolska soba je bila nabito polna občinstva. Tem potom se najlepše zahvaljujemo režiserju, tovarišu Milanu Vrtačniku za njegovo skrb in trud, vsem udeležencem, posebno pa darovalcem, kateri niso s tem le pripomogli naši blagajni, temveč dali mlademu društvu vzpodbudo k še intenzivnejšemu delu. Čisti dobiček je namenjen imenovanemu prost. gas. društvu, ki misli započeti takoj spomladi z graditvijo lastnega gasilskega doma v vasi Ravniki.

Domače vesti

175 let je te dni minilo, kar je bil rojen v Zg. Šiški slovenski pesnik in prosvetni buditelj Valentin Vodnik.

Ogromnega prašiča je vzredil posestnik Urbančič iz Litije. Star dve leti je tehtal 360 kg.

Čudo narave. Posestnici Mariji Kušar v Kozarjih pri Dobrovi je povrgla pred nekaj dnevi 3 leta stara telica simendolske pasme čudno tele, ki je tehtala jedva 4 kg. Teliček je drugače normalen, ima pa zelo kratko dlako, tako da je bolj zajeu kakor teletu podoben.

Zasačen trgovec z dekleti. Policija v Subotici je aretirala 53-letnega Josipa Balaža, ki je osumljen, da je iskal dekleta kot strežnice za sanatorij v zdravilišču Ilidže, pa jih je v resnici prodal v javne hiše. Nekaj žrtev mu je nasedlo.

Volk raztrgal otroka. V Hrvatskem Primorju je divjalo zadnje dni strahovito neurje. Ostrazima je prignala volkove s planin. Te dni so se vračali iz Novega otroci iz šole in enega otroka, ki je šel sam iz šole, je napadel volk ter ga raztrgal.

Po smrti matere rojeno zdravo dete. V Mačkovecu se je pripetil menda prvi v Jugoslaviji primer, da je bilo po smrti matere rojeno živo in zdravo dete. Ženo trgovca Radmilo Dikičevu je na sprehodu zadela kap. Bila je takoj mrtva. Pozvani zdravnik je nato izvršil obdukcijo in odzvel mrtvi materi, ki je bila v zadnjih dneh nosečnosti, pol ure po smrti živo in zdravo dete.

Največje orgle v državi. V župni cerkvi v Osijeku grade največje orgle v državi, ki bi morale biti izdelane še pred božičem, pa so nastale nepričakovane tehnične ovire, a zdaj je delo zastalo, ker ni denarja. Odbor je imel na razpolago še 50.000 Din, toda ta denar je bil naložen v Prvi hrvatski štedionici in ga ni mogoče dvigniti.

Svetopisemski Lazar v Splitu. Split je doživel v ponedeljek redko senzacijo. V Krešimirovi ulici pred neko trgovino so se ljudje ustavljali, ker je bil na vratih listek z napisom »Zaprto zaradi lastnikove smrti«. Ljudje so želeli trgovčevi duši mir in pokoj, naenkrat pa je nastala med njimi silna panika, kajti na ulici se je pojavil trgovec živ in zdrav. Čudil se je, kaj dela toliko ljudi pred njegovo trgovino, še bolj se je pa začudil, ko je zagledal na vratih listek z napisom, da je trgovec mrtev. Nekdo si je bil dovolil neokusno šalo.

Huda železniška nesreča. Vlakovodja državnih železnic gosp. Švent Ferdinand je hotel skočiti na tovorni vlak v Zidanem mostu. Na zledenelih stopnicah pa mu je spodrsnilo in je prišel z levo nogo pod kolo, ki mu jo je pod kolenom popolnoma zmečkalo.

Strahovit vihar je divjal na atlantski obali Kanade in razbil več ladij.

Vsled ostre zime je zmrznilo na Poljskem 300 ljudi.

Doklada na železniške karte. Z veljavnostjo od 15. februarja se uvede posebna doklada za osebne železniške karte za vse razrede in vse vrste vlakov. Ta doklada znaša za vozne karte do 40 Din 1 Din, od 41 do 200 Din 2 Din in nad 200 Din 3 Din.

Obilen lov tunov. Ribiči v Jasenicah v Dalmaciji so v zadnjih dneh vlovili 251 tunov v skupni teži nad pettisoč kg. Zanimivo je, da so se tuni sploh pojavili v tem letnem času, kar se mora obrazložiti samo s tem, da je letošnja zima izredno mila; ko je v zadnjih dneh nastopilo hladnejše vreme, so se tuni približali obali in tako ribičem omogočili izredno obilen lov.

Statistika jugoslovanskih škofij. Po službenih podatkih rimsko-katoliške cerkve je v Jugoslaviji v 20 škofijah 5.607.212 katolikov. V ljubljanski škofiji je 516.182 rimo-katolikov in 272 župnij, v mariborski škofiji pa 612.556 rimo-katolikov in 259 župnij.

Novela k agrarni reformi. V kmetijskem ministertvu pripravljajo novelo k zakonu o agrarni reformi.

Razpis službe banovinskega cestarja. Kr. banska uprava v Ljubljani razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Murski Soboti službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer za progo od km 3-50 do km 9-00 na banovinski cesti 1. reda Murska Sobota—Marijanci—Boreče—državna meja. Prošnje sprejema do 20. februarja sreski cestni odbor v Murski Soboti.

Ugodnost za kadilce. Na predlog uprave državnih monopolov je finančni minister storil potrebne korake pri ministru za notranje zadeve, da se odpravi prepoved kajenja v kinematografih, v čakalnicah državnih institucij in v tramvajih.

Odkup letošnjega tobačnega pridelka je končan. Kakor javljajo iz Hercegovine, je odkupovanje tobaka v Ljubinjju trajalo 13 dni. Odkupilo se je 60.000 kg po 8-70 Din.

Strupen mraz v Osijeku. V Osijeku so imeli strupen mraz. Termometer je kazal 24 stopinj pod ničlo. Takega mraza ni bilo v Osijeku že več let.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni. V Dol. Mihočcu se je ustrelil 19-letni brivski pomočnik Stjepan Šmidt. Tik pred samomorom je igral v tamburaškem zboru, potem je pa odšel domov in si pognal kroglo v glavo. V smrt ga je pognala nesrečna ljubezen.

Iz maščevanja mu je prerezal vrat. V soboto popoldne se je izprehajal v Zemužu zidar iz Crikvenice Josip Zupan. Kar je stopil zadaj k njemu neznanec in mu z britvijo prerezal vrat. Zupan je kriknil in se ves okrvavljen zgrudil. Mimoidoči so mu priskočili na pomoč in ga prenesli v bolnico. Bajje gre za osvetlo.

XV. dražba kožuhovine se vrši dne 20. t. m. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Kupci, zlasti inozemski se letos močno zanimajo za lisice, kune zlatice in divje zajce, povpraševanje pa je tudi po drugih vrstah krzen. — Blago naj se pošilja do 18. t. m. na naslov »Divja koža« Ljubljana — velesejem.

Vesti iz sveta

V vsej Nemčiji je prišlo do krvavih spopadov med komunisti in policijo, odnosno nar. socialisti. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Do velike stavke in težkih izgredov je prišlo vsled mezdnih sporov v okolišu rumunske petrolejske družbe Romano-Americana. Intervenirati je moralo vojaštvo, ki je moralo uporabiti orožje, da je vzpostavilo red in mir.

V Leningradu in Moskvi so zopet uvedli karte za kruh, kakor za časa lakote v l. 1921.

V Budimpešti je 3211 advokatov, v Štirikrat večjem Berlinu le 2805 in v Parizu 2762.

Najlepša Turkinja, ki je bila lani izvoljena kot »Miss Universum«, bo nastavljena pri turški monopolni upravi kot trgovski potnik za prodajo tobaka.

Železniška stavka na Irskem. Železničarska stavka v Ulstru je v polnem razmahu. Nameščenci avtobusnih prog, ki so last železniških družb, so se pridružili stavki železničarjev.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Novi francoski ministri po poklicih. V Daldierjevi vladi, ki se je obrazovala prošle dni, je deset advokatov, štirje novinarji, trije vseučiliški profesorji in po en bankir, inženjer, zdravnik, industrijec, mornariški častnik ter upravni uradnik.

Volkovi napadli sani. V bližini Temešvara se je te dni primerila strahovita reč. Neke sani, v katerih so sedeli trije moški, je zasledoval na voznji trop volkov, ki so postali slednjic tako drzni, da so napadli potnike. Možje, ki niso imeli orožja, so pobegnili pred zvermi. Dvema se je posrečilo splezati na drevo in si s tem oteti življenje, tretjega potnika pa so volkovi raztrgali na kose pred očmi obeh tovarišev, ki sta srečno ušla smrti.

Upor nizozemskih pomorščakov. Na treh nizozemskih vojnih ladjah, zasidranih v vojni luki Soerabaja, so se mornarji uprli. Oficirji so upornike le s težavo obvladali. 40 upornikov so zaprli. Upor je nastal zaradi znižanja plač.

Prebivalstvo Vatikana. Dne 31. decembra je štela vatikanska država 1025 prebivalcev, med njimi 735 vatikanskih državljanov.

Pendrek v Budimpešti. Stražniki glavnega madjarskega mesta so dobili te dni pendreke. Seveda bodo ohranili poleg novega orožja še naprej sablje in samokrese.

Letalska nesreča v Alpah. V nenavadnih okoliščinah je izgubil življenje blizu Davosa letalski poročnik Maier. Letel je čez 2.848 m visoko Weissfluh in zadel v skalo. Naglo je odskočil s padalom in srečno pristal na tleh, tedaj pa je pridrvel snežni plaz in ga pokopal pod seboj. Poročnikovo truplo so našli šele po dolgem in nevarnem iskanju.

Poljske lokomotive. Tvorница lokomotiv v Chrzanowem je dala te dni v promet novi tip lokomotiv za brzi vlak, ki razvija hitrost nad 110 km na uro. Izdelek takih lokomotiv v domačih poljskih tvornicah pomeni pač velik uspeh za tovrstno poljsko industrijo.

Koroški hajmveroveci zahtevajo, da vlada razpusti vse slovenske koroške kulturne, gospodarske in politične organizacije in da zapleni njih premoženje. Končno naj bi vlada ustavila še »Koroškega Slovencec«.

Sladkor tudi živini

V začetku 19. stoletja je dobil trstni sladkor, dotlej poleg meda edino sladilo, svojega tekmovalca. Našel ga je Markgraf leta 1747 v pesnem soku in 50 let nato je uspelo Archadu vzgojiti današnji sladkorno peso. Nova sirovina se je tako naglo razširila, da je že večkrat povzročila prekomerno proizvodnjo sladkorja. Vselej ob takih prilikah je sladkor — poleg pesnih rezancev in melase — tudi živini sladil ostalo krmo. Čeravno niso slične krize doslej nikoli dolgo trajale, so vendar dokazale, da sladkor živini ne samo ugaja, ampak da ga živina tudi dobro izkoristi. Predvsem bogate izkušnje ima v tem pogledu Nemčija. Že več let poklada sladkor živini in misli celo na ta način rešiti krizo sladkorne industrije. Kako raste zanimanje za krmljenje domače živine s sladkorjem in z njim njegova uporaba, govore najbolje številke: od 23.698 metrskih stotov v l. 1929/30 se je dvignila poraba krmilnega sladkorja v l. 1930/31 na 211.735 m. st., v l. 1931/32 pa že celo na 430.150 m. st. Vzrok temu je v prvi vrsti nizka cena krmilnega sladkorja napram ceni ostalih krmil. Njegovo hranilno vrednost, svrhu in način krmljenja domače živine s sladkorjem, kakor ga izdaja Nemčija, hočem na željo mojega velenjenega profesorja univ. dr. O. Frangeša, ministra na razpoloženju in senatorja — opisati v naslednjih odstavkih:

Sladkor, namenjen živini za hrano, je znan pod imenom krmilni sladkor, t. j. čisti proizvod sladkorne pese, onečiščen s krmo, mesno, oziroma ribjo moko ali z živinsko soljo. Ribje moke zadostuje 2 kg, živinske soli pa 2-50 kg na 100 kg sladkorja. Tako onečiščen sladkor je nesposoben za ljudsko hrano in zato prost vseh mogočih davščin. 100 kg krmilnega sladkorja stane 190 Din, med tem ko so cene ostalih krmil sledeče: Koruza za krmo 260 Din, ječmen 265 Din, rž 250 Din, ribja moka 348 Din, oves 200 Din, lanene tropine 190 Din, ržena moka 160 Din, pšenični otrobi 160 Din itd.

Po svoji kemijski sestavi je sladkor istakakor škrob in vlaknina — ogljikov hidrat,

ali z drugimi besedami: sestavina ogljika, vodika in kisika. V živem organizmu tvorijo ogljikovi hidrati toploto, energijo in toščice. Zato more sladkor v hrani nadomestiti le ostala dva ogljikova hidrata t. j. predvsem škrobna krmila kakor: oves, ječmen, rž, krompir itd. Dalje niso vsi ogljikovi hidrati enakovredni, temveč se po jakosti delovanja razlikujejo. Tudi jih različne domače živali izkoriščajo različno, t. n. pr. tvori prašič iz 1 kg sladkorja 281 g masti — goveja živina le 188 g — in iz 1 kg škroba 355 g masti — goveja živina zopet le 248 g. Iz tega sledi, da tvori prašič iz sladkorja mnogo več masti, nego goveja živina in zato se tudi pokladanje sladkorja prašičem najbolj izplača.

Nemčija pita prašiče na dva načina: s krompirjem po volji in omejeno količino žitnega zdroba, ali pa z žitnim zdrobom samim. V obeh slučajih nadomešča sladkor en del žitnega zdroba. Dnevne količine sladkorja odmerja teža prašiča. Tako n. pr. je dnevna količina sladkorja in ostale tečne krme za 25-40 kg težkega pajska sledeča: 0-25 kg sladkorja, 0-5 žitnega zdroba, bilo ječmenovega, rženega ali pšeničnih otrobov, 0-15 kg mesne, oziroma ribje moke in krompirja do sitega. Količina žitnega zdroba je ves čas stalna, zvišujejo le količino sladkorja in ribje moke. 50 kg težak pajska dobiva dnevno že 0-5 kg sladkorja in 0-3 kg ribje moke. Od tu dalje večajo le količino sladkorja in sicer do 1 kg. Enake količine sladkorja pokladajo tudi onim prašičem, katerim je poleg 10% ribje moke le žitni zdrob na razpolago. Sladka krma prašičem nadvse ugaja, je zato tudi več požro in se vsled tega prej zredijo.

Dalje poklada Nemčija velike količine sladkorja tudi delavnim konjem: bilo kot nadomestek za oves, ali pa kot dodatek ovsu in ostali krmi v času težjega dela. V prvem slučaju je treba nadomestiti tudi onih 7% beljakovin, katere je prejemal konj dotlej v ovsu. Najprimernejši za to in tudi v Nemčiji najcenejši* je sojin zdrob, kakor tudi krvna moka. Mešanica 5-5 kg sladkorja in 2 kg sojinega zdroba, — oziroma

Janko Furlan:

Mesto — meščan

(Nadaljevanje.)

In končno:

»Ona (misli Kazakinjo) me ne bo umela, ne zato, ker stoji pod meno; nasprotno, ona ni dolžna me umeti. Ona je srečna in je kakor priroda enakomerna, mirna, sama zase celota. A jaz, popačeno, slabotno bitje, hočem, da bi ona umela mojo pokvarjenost in moje muke!«

Sodba je padla od najbolj poklicane strani. Mož, ki je bil sam plemič, je že zgodaj spoznal propadanje od zgoraj in obratno: neizmerne gonilne življenjske sile, ki kipijo iz preprostega naroda.

Ob pristnem meščanu stopa njegov verni oproda, ki ga v pogledu njegovih moralnih vrednot lahko nazivamo zmajano in duševno razdvojeno bitje. Odeva se v puhlost takozvanega svetskega človeka-olikanca z dozdevno širokim duševnim obzorjem in globino duha. Njegova povprečna izobrazba je podpolovična in shvača stvari tako, da bi zaslužil naziv Vsenič. Četud tudi ne more razumeti in se ne zaveda, da ga more najnavadnejši kmet z ozirom na razum, čuvstvo in značaj visoko nadkriljevati; prav tako ne more zapopasti resnice, da izobrazba moralne sile človeka le razvija, ne pa daja. To stori le priroda in sicer po njej najbližjem človeku.

Ta otrok, rojen v meščanskem ozračju, je docela prepojen s to miselnostjo, dasi je lahko vsak čas med izkoreninjenimi eksistencami. V tem položaju mu ne preostane, kakor brenkati na posebne zvočne vilice, ki vedno donijo te na

golo koristnost, kar mu pričara neko posebno samozadovoljstvo. Tukaj si pomaga z vsemi mogočimi jezikovnimi olepševalnicami in trenutno učinkovitimi telesnimi kretnjami. Zato mu pravimo barbar fraze, ki skuša z njo nadomestiti resnico. Z mogočno besedo lahko zajame množice, ne da bi sam vedel, kaj končno hoče.

Pred velikimi, širokopoteznimi vprašanji (problemi), ki zahtevajo celega moža in jim za to ni kos, se ravnodušno potuhne in potvori. Povsod hoče imeti najboljši delež in vedno kriči le po pravicah (ugodnostih, prednostih). Pri tem pa zahteva, da ga svet razume in to celo takrat, ko v odločilnem trenutku omotično zgrabi po — smoli —, ko je njegovo sovraštvo nemno in ljubezen neumljiva.

Svoje kulturne dobrine zajema iz kina in kavarne, kjer mora kot veren suženj mestnega tiska zavžiti običajno porcijo dnevni novic. Življenje in kritično opazovanje sta mu tuja. Odtod zraste v gromovnika izvestnih političnih in strankarskih interesov. Sam samcat ni mogoče tako nevaren, ker ne predstavlja nobene duševne veličine, pač pa je opasno njegovo veliko število.

S tem polusvetlom je težavno računati, ker se nevede igra zdaj z vilicami, zdaj z bobnom in ne ve, kaj hoče. V gore sili, a ni zmožen čez obseg lastne sence.

Čim primitivnejši je človek — in tak je, skoraj bi rekli hvala Bogu, naš povprečni kmet še vedno —, tem bolj zavisi njegova duševnost od njegovega poklica. Preproste ljudi moreš pridobiti edino, če umeš stopiti v območje njih življenja in če vidiš, da se tukaj tudi razumeš ali vsaj dobrohotno skušaš razumeti. Vedno pa

bo tako, da se mora duševno višje stoječi nižje stoječemu sam približati.

Je li meščan na vse to, kar smo povedali, za to sposoben? On ne more biti glasnik resnične prosvete in plemenitih stremeljenj in ne predstavlja nobene gonilne sile, ker je — okamenina.

Ako pa skuša ta duševnost v agrarno smer, je to oblak brez rose, ker vsebuje svojevrstne interese. Pa če bi to ne bilo, je nepoznanje kmečkega žitja. To znanje je zmes neresničnega in zgrešenega in se podaja v tako samoljubnem in naivnem tonu, da ga preprosti človek neopaženo zvabi na — led. Saj veste o nemški zeleni mizi, ki je v svetovnem pokolju hotela rešiti vprašanje prehrane z zakolom prašičev, češ da pojedjo preveč krompirja! Tudi v rajni Avstriji smo čuli, kako je neki dostojanstvenik pogrešal na pomurskem polju — gris, ki naj bi bil po njegovem mnenju na mah rešil krušno vprašanje. — Tako je tudi tukaj, ker meščani so si z aristokrati duševno sorodni. —

Za tema dvema stoji predstavnik mešanih nazorov. Njegova miselnost je spojina mestnega in izvenmestnega življenja. Mestna navlaka mu postopno briše prvotni kmečki značaj, njegovi interesi za grudo, s katere je nedavno izšel, usihajo. To je polmeščan in poldeželan.

Končno imamo mestne prebivalce, ki so meščani le v kolikor bivajo v mestu. Tukaj so tuji med tuji, vsiljivi po sili razmer in se najraje ozirajo tja, od koder so prišli, ali ki so meščani po zunanosti, po duši pa kmetje. K sreči je pri nas še mnogo takih in samo ti kmečko življenje poznajo in umejo ter je pravilno cenijo.

(Nadaljevanje sledi.)

7 kg sladkorja in 1 kg krvne moke — je enako vredna 10 kg ovs. Na ta način pripravljene tečne krme pokladajo težjim konjem do 3-5 kg in lažjim do 2-5 kg dnevno. Ob nedeljah in dnevih, ko opravlja konj lažja dela, je treba dnevno količino sladkorja znatno znižati. Po sladkorju dobi dlaka lep sijaj.

Končno sladilo krmo v poedinih krajih Nemčije tudi kravam mlekaricam in sicer na sledeči način: 0-5 kg sladkorja — po glavi živine — raztopijo v vodi, navlažijo s sladko raztopino rezanico, jo zmerno stlačijo, pokrijejo na to z vrečami in pustijo tako 24 ur. Radi nastalega vrenja se (tako pripravljena) rezanica nekoliko ugrije in krave jo rade žro. Glavni namen, vzbuditi s sladkorjem živini apetit, je s tem dosežen.

Vendar bo krmilni sladkor, čim bo premagana kriza sladkorne industrije, izgubil svoj pomen. In kakor izgleda, ta čas ni daleč. Pospešili ga bodo tako živinorejci, kakor sladkorne tovarne. Prvi so prisiljeni, radi nizke cene sladkorne pese pokladati isto živini, medtem, ko so našle tovarne način, ki omogoči le delno izločitev sladkorja in s tem hranilnejše rezance.

Ing. Janez Pucelj.

* 1 kg prebavne beljakovine stane v Nemčiji: v sojinem zdrobu 4-75 Din, v krvni moki Din 5.—, v mesni moki Din 6.— in v ribji moki Din 8.—.

Drobne gospodarske vesti!

Anglija kupuje zlato. Angleška narodna banka je odkupila 32.163.200 od 95.550.000 dolarjev, ki jih je decembra meseca plačala Zedinjenim državam.

Hranilne vloge v Jugoslaviji na dan 1. decembra 1932 so znašale 10.226 milijonov Din nasproti 12.170 milijonom Din 1. decembra 1931, kar pomeni zmanjšanje za 15-97%. Nasproti stanju 1. septembra 1932, ko so znašale 10.743 milijonov Din, pa so se zmanjšale vloge do 1. decembra 1932 za 4-81%.

Čehoslovaški kontingent za uvoz jaje v februarju znaša 20 vagonov in 5 vagonov za rezerv. Jajca se bodo uvažala iz Madjarske in Danske za kompenzacije iz Jugoslavije, Rumunije, Estonije, Finske in Poljske delno po klirin-gu, delno za devize.

Prepoved izvoza pšenice iz Bolgarske. Vsled slabe lanske žetve in iz strahu pred suho zimo je bolgarska vlada prepovedala izvoz pšenice do konca aprila. Tedaj se bo že jasneje videlo, če bo žetev dovolj velika in potem bo morebiti zopet dovoljen izvoz pšenice.

Izvoz našega vina v Švico. Trgovsko-industrijska zbornica v Zagrebu sporoča, da obstoji možnost za izvoz naših vin v Švico. V poštev pridejo bela in rdeča vina. Interesenti naj se obrnejo naravnost na švicarske tvrdke. Podrobnejše informacije pri zbornici v Zagrebu.

Čudovito tele. V Aspangu je dala krava kmeta Auerböcka čudovito tele, ki je imelo dve glavi, 8 nog, 2 repa in dva hrbta. Seveda je krava pri tem toliko trpela, da je po končanem dejanju poginila, tele pa je živelo le eno uro, nato so ga oddali na dunajsko veterinar-sko šolo.

Za gospodinje

Baržun ali pliš obnoviš takole: Napni zmečkan del baržunaste obleke na kak okvir, rešeto ali kaj sličnega, pomaži ga skrbno na notranji strani s tekočino pol špirita in pol vode, potem drži okvir s pravo stranjo baržuna navzdol nad vrelo sladkorno vodo, nato ga na lahko zlikaj po notranji strani, pa bo baržun zopet kakor nov.

Polzlačeni okvirji pri podobah dobe svoj prvotni blesk, ako jih na lahko prevlečemo z raztopino, ki jo napravimo iz 4 delov beljaka in 1 dela kuhinjske soli.

Zarjaveli niklasti predmeti se lepo čistijo na ta način, da jih namočimo s petrolejem in nato odrgnemo s krpico na katero smo potrosili prah od lesnega oglja.

Da okna pozimi ne zamrznejo, si pomagamo na ta način, da jih namažemo ko so lepo čista in suha z raztopino, ki jo napravimo iz 1 litra špirita, kateremu smo primešali 50 gramov glicerina. Zmes bolj učinkuje, če stoji v steklenici par dni pred uporabo.

Petrolejski madež odpravimo iz vsakega papirja, ako ga držimo nekaj časa nad vročim štedilnikom, nikakor pa ne nad ognjem ker se takoj vname.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din	4.— do 4-50
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din	3.— do 3-50
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din	2.— do 2-50
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din	2.— do 3-50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din	1-90 do 2-50
Teleta, žive teže	1 kg Din	4.— do 5-50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din	7.— do 8.—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din	9.— do 10-50
Prašiči, 3-4 mes. stari	1 kom. Din	200.— do 300.—
Kokoši	1 kom. Din	25.— do 30.—
Piščanci	1 kom. Din	18.— do 25.—

Pridelki:

Pšenica domača	100 kg Din	230.— do 250.—
Rž	100 kg Din	170.— do 180.—
Oves	100 kg Din	160.— do 180.—
Koruzna	100 kg Din	100.— do 125.—
Ajda	100 kg Din	160.— do 180.—
Fizol	100 kg Din	250.— do 300.—
Krompir	100 kg Din	100.— do 120.—
Seno sladko	100 kg Din	70.— do 90.—
Seno kislo	100 kg Din	60.— do 65.—
Slama	100 kg Din	50.— do 60.—
Mleko	1 liter Din	2.— do 2-50
Smetana	1 liter Din	10.— do 13.—
Surovo maslo	1 kg Din	24.— do 30.—
Sir	1 kg Din	16.— do 20.—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80.— do 120.—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60.— do 80.—

Vrednost denarja

1 nemški frank	Din	13-50
1 švicarski frank	Din	11-10
1 ameriški dolar	Din	57-40
1 angleški funt	Din	194.—
1 avstrijski šiling	Din	9-20
1 francoski frank	Din	2-24
1 čehoslovaška krona	Din	1-70
1 italijanska lira	Din	2-94

Sejmi

- 12. februarja: Motnik;
- 14. februarja: Dob, Dobrova, Št. Lambert, Zirovnica, Semič, Sava, Brežice, Ponikva, Središče, Žalec, Sevnica na Savi, Dolnja Lendava.
- 16. februarja: Ljutomer, Turnišče;
- 17. februarja: Podšentjurje pri Zagorju, Dobropolje.

Rude in kovine d. d.
Ljubljana, Masarykova cesta 12
Glavno zastopstvo Cinkarne d. d. v Celju

Na veliko: svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belilo „Briljant“, Cinkopon, cinkovi prah, razne barve. — Kupuje: rude in stare kovine

Naslov za brzojavke: Rude Ljubljana Telefon: 2727, 2827

KMETJE ŽIVINOREJCI!

Kadar kupujete in tudi kadar prodajate živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico »Določanje žive teže pri govedu brez tehtnic«, katera vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižici je Din 10.—, po pošti Din 12.—. Dobi se pri založniku I. M. Vičič, Ljubljana, Jegličeva cesta šte. 10, II. nadstropje.

Preklic

s katerim preklicujem podpisani Ivan Kozjek vse žaljive besede, ki sem jih izrekel napram gosp. Antonu Rusu iz Loga.

Log, 30. januarja 1933

Ivan Kozjek
Log pri Brezovici

Pri Češniku

Ljubljana

Lingarjeva — Štritarjeva ulica

je najugodnejši nakup za ženske in moške obleke ter druge potrebščine

Poštenost mojega podjetja je znana!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana - Telefon šte.: 20-40, 24-57, 25-48; interurban: 27-06, 28-06

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedeposit i. t. d.

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje ter
kolesa

**Adler-
GRITZNER**

Švicarski pletilni
stroji DUBIED

Igle in posamezni deli za
vse sisteme strojev edino
le pri tvrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

blizu frančiškanskega mostu ob vodi. Telef. št. 29-18
Brezplačen pouk v vozenju. — Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju
Trgovina Levičnik

Važno! Času primerno! Važno!

Pri nakupu angleškega in češkega sukna,
modnega blaga in svile jemljemo v račun
(do preklica) tudi HRANILNE KNJIZICE
prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov

**A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA**

**Posojila
podeljuje
„ZADRUGA“**

Ljubljana, pp. 307
Sprejme poverjenike

Zahvala

Podpisani se zahvaljujem zavarovalni delniški družbi COM-
MERCIAL UNION, ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani,
katera je moja požarno škodo izplačala tako kulantno, da lahko
ta zavod vsakomur najtopleje priporočam.

Marko Barič
posestnik

Gor. Radence, 11. I. 1933.

Gor. Radence št. 10, ob Kolpi
pri Črnomlju

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

Zahvala

Podpisani Šterk Ivan, posestnik iz Gor. Podgore št. 8,
p. Nemška loka pri Kočevju, se zahvaljujem zavarovalni družbi
COMMERCIAL UNION, Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljub-
ljani, ker je ista moja škodo, nastalo po udaru strele, izplačala v
mojo popolno zadovoljnost tako, da omenjeno zavarovalnico lahko
vsakomur priporočam.

Šterk Ivan l. r.

Gor. Podgora, 10. I. 1933.

VSAK

zaveden kmet
bi moral
čitati naš
list;

Dober zaslužek

prinese zastopstvo za zavarovanje.
Zanesljivi in agilni poverjeniki naj
se zglase pri domači zavarovalnici

HERCEG-BOSNA
LJUBLJANA, Selenburgova 7/I.

**Javna zahvala
kmetovalca**

Podpisani sem zavaroval pred ne-
davnim časom svojo kobilo pri SPLOŠ-
NEM VZAJEMNEM PODPORNEM IN
KREDITNEM DRUŠTVU, registrovani
zadrugi z omejeno zavezo v Mariboru,
Rotovski trg 8/I. Vsled nepredvidene ne-
sreče mi je žival pred potekom čakalne
dobe poginila. Imenovana človekoljubna
zadruga pa je v upoštevanju mojega
težkega gospodarskega položaja izpla-
čala nepričakovano izdatno podporo,
vsled česar smatram za svojo dolžnost,
da to zadrugo vsem kmetom najtopleje
priporočam.

Jakob Ratej

posestnik
Draža ves 30, P. Loče
pri Poljčanah

Perutninarji!

Inkubatore (valilnice) in
ostalo opremo za perutni-
narstvo nabavite najugod-
neje pri F. Kodlec, tovar-
na inkubatorov, Temerin.
Zahtevajte katalog!

KORUZO

suho kakor tudi umetno sušeno
nudi po najnižjih cenah

„Ekonom“

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 7

Račun poštne hranilnice šte. 14.257

Telefon šte. 28-47

Brzovjavni naslov: „KMETSKE DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri
tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35,000.000 — Rezerve Din 1,100.000 —

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja
Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitve obrestovanja — POSOJILA daje proti poroštvu,
na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12¹/₂, in od 3—4¹/₂, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3

